

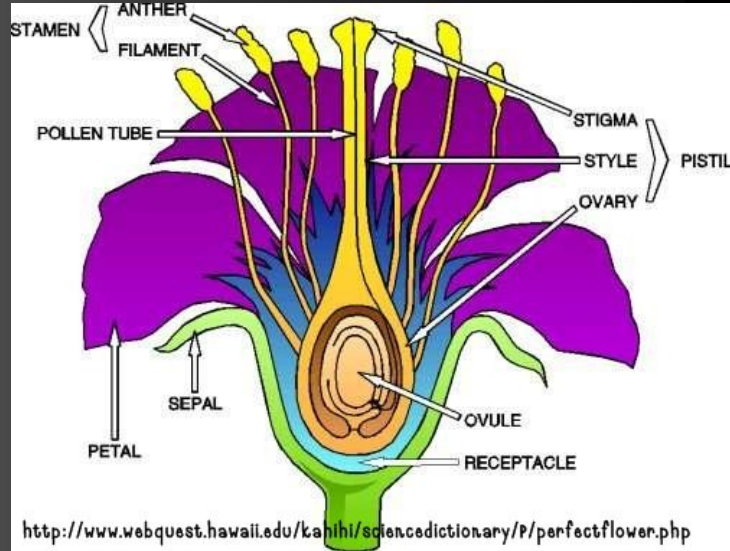

ดอก

หน้าที่สำคัญของดอก คือ **การสืบพันธุ์** จะเกิดขึ้นเมื่อละออง
เกสรตัวผู้ตกลงบนยอดเกสรตัวเมีย เรียกว่า **การถ่ายละอองเรณู**
หลังจากนั้นเกสรตัวผู้จะเข้าไปผสมกับไข่อ่อนในรังไข่ของเกสร
ตัวเมีย เรียกว่า **การปฏิสนธิ** เกิดเป็นตัวอ่อนขึ้นมา

➤ ส่วนประกอบที่สำคัญของดอก

ภาพ ส่วนประกอบสำคัญของดอก

1. กลีบเลี้ยง อยู่ชั้นนอกสุด ส่วนใหญ่มีสีเขียว
ทำหน้าที่ป้องกันดอกอ่อนที่ยังตูมอยู่

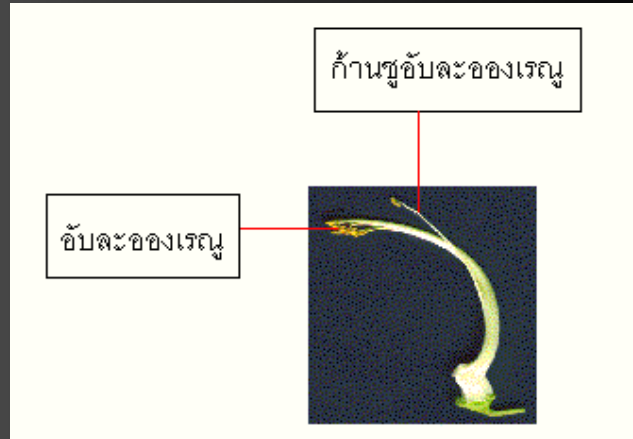
กลีบเลี้ยง

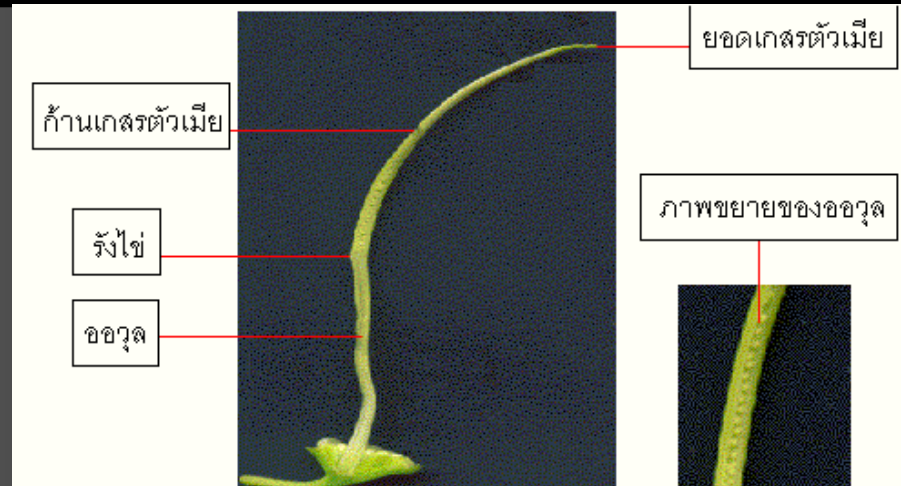
2. กลีบดอก อยู่ชั้นถัดเข้าไป มีสีสวยงาม
และมีกลิ่นหอม ทำหน้าที่ล่อแมลงให้มาช่วย
ในการผสมเกสร

3. เกสรตัวผู้ มีหลายชุด เรียงเป็นวง แต่ละชุด
แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนก้านเกสรตัวผู้และส่วน
อับเกสรตัวผู้ เรียกว่า **อับละอองเรณู** ทำหน้าที่
สร้างละอองเรณูหรือละอองเกสรตัวผู้

4. เกสรตัวเมีย อยู่ในหลอด อาจพบ 1 ชุด หรือ หลายชุด แต่ละชุดมี 3 ส่วน คือ ส่วนบนสุด เรียกว่า ยอดเกสรตัวเมีย ถัดลงมาเป็นคอ เกสรตัวเมียและส่วนล่างสุดพองออกเป็นกระเปาะ เรียกว่า รังไข่ ซึ่งภายในรังไข่นี้จะมีไข่อ่อน (ออวุล)

➤ ชนิดของดอก

การจำแนกตามส่วนประกอบของดอก

1. ดอกสมบูรณ์ (Complete flower)

คือดอกที่มีส่วนประกอบของดอกครบทั้ง
4 ส่วนในดอกเดียวกัน เช่น ชบา พุระหง
กุหลาบ มะเขือ

ภาพ ดอกชบาและดอกกุหลาบ

2. ดอกไม่สมบูรณ์ (Incomplete flower) คือ

ดอกที่มีส่วนประกอบของดอกไม้ครบทั้ง 4 ส่วน

เช่น ดอกหน้าวัว (ขาดกลีบเลี้ยงและกลีบดอก)

ดอกบานเย็น (ขาดกลีบดอก)

ภาพ ดอกหน้าวัวและดอกบานเย็น

การจำแนกชนิดของดอกโดยพิจารณาเฉพาะ เกสรตัวผู้และเกสรตัวเมีย

1. ดอกสมบูรณ์เพศ (Perfect flower) เป็นดอกที่มี
เกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียอยู่ในดอกเดียวกัน เช่น ชบา

ภาพ ดอกชบา

2. ดอกไม่สมบูรณ์เพศ (Imperfect flower)

เป็นดอกที่มีเกสรตัวผู้หรือเกสรตัวเมียเพียง

อย่างเดียว หรือต่างดอกกัน คือ

- ดอกเพศผู้ (Staminate flower)
- ดอกเพศเมีย (Pistillate flower)

* ดอกไม่สมบูรณ์เพศที่มีดอกตัวผู้และ
ดอกตัวเมียอยู่ในต้นเดียวกัน (**Monoecious plant**)
เช่น ดอกฟักทอง ดอกข้าวโพด

ภาพ ดอกฟักทองและดอกข้าวโพด

* ดอกไม้สมบูรณ์เพศที่มีดอกตัวผู้และ
ดอกตัวเมียอยู่คนละต้น (**Dioecious
plant**) เช่น ดอกมะละกอ ดอกตาล

ภาพ ดอกมะละกอและดอกตาล

การจำแนกชนิดของดอกโดยพิจารณาจาก จำนวนดอกบนหนึ่งก้าน

1. ดอกเดี่ยว (Solitary flower)

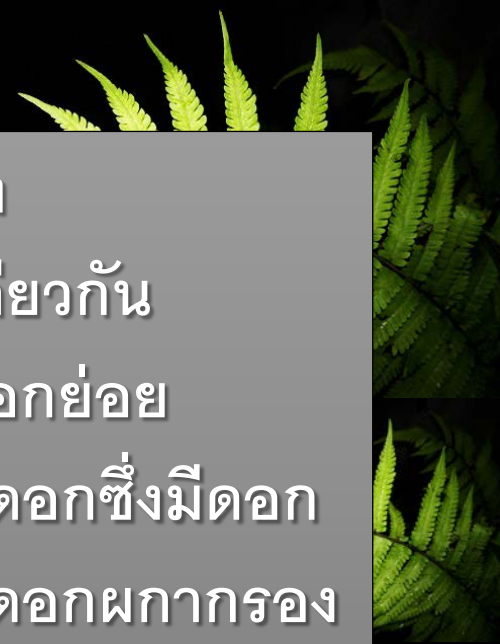
หมายถึง ดอกไม้ที่มีอยู่เพียงดอกเดียว
บนก้านชูดอกเพียงก้านเดียว เช่น ชบา
มะเขือ กุหลาบ จำปี บัว ผักบุ้ง

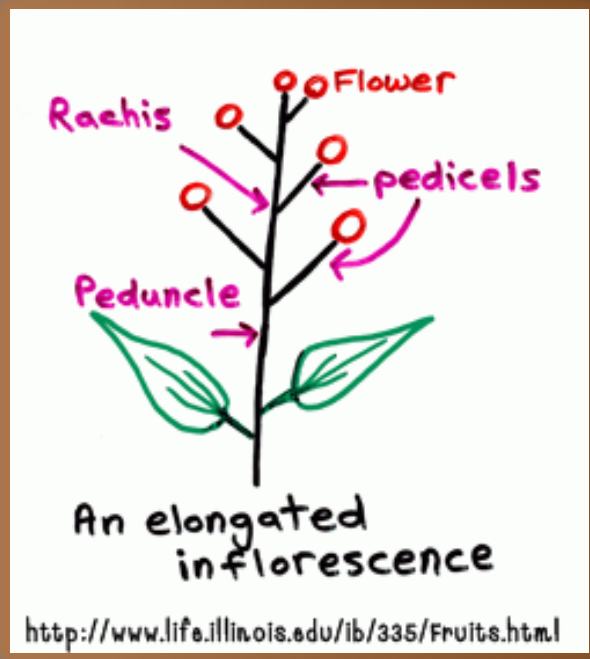

ภาพ ดอกผักบุ้งและดอกบัว

2. ดอกช่อ (Inflorescence flower) หมายถึง

ดอกที่มีจำนวนมากกว่า 1 ดอกบนก้านดอกเดียวกัน
ดอกแต่ละดอก เรียกว่า **ดอกย่อย (Floret)** ก้านดอกย่อย
เรียกว่า **Pedicel** ส่วนแกนกลางที่ยาวต่อกาก้านดอกซึ่งมีดอก
ย่อยแยกออกมา เรียกว่า **Rachis** เช่น ดอกเข็ม ดอกพกากรอง
ดอกหางนกยูง ดอกกล้วยไม้ ดอกผักบุ้ง ดอกมะลิ
ดอก กล้วยไม้ ดอกเงาะ ดอกมะม่วง ดอกทุเรียน เป็นต้น

ภาพ ดอกมะลิ ดอกเข็มและดอกกล้วยไม้

3. ดอกรวม (Composite flower)

เป็นดอกช่อชนิดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยดอกย่อย
เล็กๆ จำนวนมาก มีก้านชูดอกอันเดียวกัน
ลักษณะคล้ายดอกเดี่ยว เช่น ดาวเรือง
ทานตะวัน เป็นต้น

ภาพ ดอกดาวเรืองและดอกทานตะวัน

